

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hónapra 1 „ — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy hasábon petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzori hirdetések aiku szerinti jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Honvédelmi tárcza.

Debreczen, márczius 21.

(R. A.) A közoktatásügyi tárcza után a honvédelmi tárcza a legfontosabb reánk nézve; az előbbi szeretjük, mert hazánk népének műveltségét gondozza, s a közművelődés fáklyáját lobogtatva vezeti a jövőbe az új nemzedéket, az utóbbi pedig az ország határait védő honvédségért szeretjük.

A kiegyezés után, midőn a honvédséget újra alkották, azt hittük, hogy felárad a szabadságharc dicsősége a fiukban. Csoda-e, ha nagy reményeket fűztünk az újjáalakított honvédséghez, midőn láttuk, hogy a régiak közül is visszafogadnak néhány törzstisztet, a vezényszó a mi édes anyanyelvünkön hangzik el, s a mi fiaink melle dagasztja a magyaros szabásu, a régihez hasonló egyenruhát?

Mindenben, ugy ebben is csalódnunk kellett. A honvédség nem lett önálló hadsereg, hanem a közösnek (nevezhetjük bátran osztráknak) egyik kiegészítő része, melyet ugyancsak Bécsből dirigálnak. A honvédelmi miniszterium pedig a közös hadügyminiszteriumnak egyik alosztálya lett.

A mennyi előny nekünk jutott ugyanannyit kapott a kis Horvátország is. Annak is van honvédsége, a mely horvát vezényszót ismer csak s éppen olyan kiegészítő része a közös hadseregnek, mint a miénk. A tiszték ott is csak németül tartoznak tanulni, mint a miénk, s az ezredesi rangon túl ott is csak a közöshadseregbeli rang létezik.

Mellán kérdezhetjük tehát, hogy mit nyertünk akkor a honvédséggel, ha az nem lett nemzeti hadsereg? Bizony nem sokat. Csak terhet vettünk a nyakunkba anyagi és erkölcsi haszon nélkül. Egy haladvány szerint fokozódó terhet, mely egyre súlyosabban nyomja az adózók vállait.

Sőt még a mai állapotok sokkalta rosszabbak, mint a kiegyezés után, s ez különösen azóta észlelhető, mióta Fejérváry Géza báró vette kezébe a honvédelmi tárczának olyaténkép való vezetését, hogy a közös hadügyminiszter aegise alá vezérelje.

Hogy mennyiben sikerült ez neki, legjobban mutatják a következmények. Egymásután csikarta ki a többség a képviselőháztól még azon jogokat is, melyeket a kiegyezés utáni, régiebb törvény biztosított. Ha nem ment másképpen egy újabb törvény kicsikarásával helyezték a sutba a régít.

A véderő törvényénél azonban a ve-

szély tudatára ébredt végre az ellenzék. Kénytelen volt a legradikálisabb eszközökhöz nyulni, hogy megvédelmezze az ország jogait.

Tiltakozása, opponálása hiába való volt a szolgáló lelkű többség magatartásával szemben, mely a véderő törvényt megszavazta.

Ekkor a parlamenti harcok viharába belevegyült nép tiltakozó szava is. Az országgyűlés vitáit az utca folytatta, s a főváros olyan tünteléseknek lett színhelyévé, melyeknek vége az lón, hogy a hatalom embervérrel szennyezte be az utcákat, hogy megfélemlítéssel erőszakolja ki a nyugalmat.

Tisza Kálmánt megbuktatta a saját erőszakossága, de Fejérváry Géza megmaradt továbbra honvédelmi miniszternek.

Azóta nyiltan nem mert a nemzeti jogaira támadni, megtette hát sutyomban, kormányzati uton.

Kiforgatta, rendeleti uton megnyirbálta azokat. Ezt a hamisítást különben »kormányzati gyakorlat«-ként említi fel a subvencionált sajtó.

A honvédséget erőszakosan elnyomta, nehogy számot tevő lehessen a közös hadsereg mellett. Nem iparkodott, azt tovább fejleszteni, hanem inkább visszanyomni.

Kitűnik ez a következőkből is: a honvédséghez csak a gyengébb katonanyagot soroztatta, nagyrészt az utolsó korosztályból, míg a közöshadseregé lett a legjobb. A honvéd tisztikart a közös hadseregből egészítette ki. Törzstisztekké olyan kapitányokat nevezett ki, a kiket, a közöshadseregnél nem használhattak, s a kik a törzstiszti vizsgán megbuktak, vagy csak gyenge eredménnyel csusztak át.

A közös hadseregből áthelyezett tiszték nyakra-főre léptek elő, még soron kívül is, míg a magyar fiuk ugyancsak leshették, mikor kerül előbbre a nevük a ranglistában.

A közös hadseregből áthelyezett tiszték áthozták onnan a presuntív trónörökös által is annyira magasztalt osztrák szellemet, mely olyan gyönyörűségesen tündökölt Solferinonál és Sadowánál. Azt bizony okos embernek ne mondja senki, hogy a svarcz-gelb vízbe mártott tiszték magyar szellemet hirdettek midőn az attilát magukra vették.

Ne is szóljunk az utóbbi időben történt leplezésekről, s mindazon megáláztatásról, melyben a honvédelmi miniszternek mostanában része volt. Nem kell a vádló pártjára állanunk; eléggé

vádolja Fejérváryt tiz esztendő működése.

Tegnap kezdte meg különben a képviselőház az ő tárczájának a tárgyalását. Az ellenzék kiméletes maradt. Tudta hogy egy bukott miniszter ül a bársonyszékben, kinek bukását a szabadelpvűpárt a szokásos bizalom szavazással enyhítette. Ugy tünt fel ez, mint mikor a tálongó sebet egy kis tapasszal akarják beragasztani.

Fejérváry meg van elégedve a szabadelvű párttal, s viszont. De gustibus...

A képviselőház mai ülése. A honvédelmi tárcza általános tárgyalásánál tegnap hevesen indult meg a vita, de a mai ülés jóval felülmulta a támadás tekintetében a tegnapit, mivel a szónokok közé Ugron Gábor is feliratkozott. Kivüle még hozzászóltak a költségvetéshez Hódosy Imre, Bethy Ákos.

Házassági akadályok alóli fölmentés. A Magyarországon községi illetőséggel bíró magyar állampolgárnak Horvát-Szlavonországok területén, vagy viszont a Horvát-Szlavonországokban községi illetőséggel bíró magyar állampolgárnak Magyarországon területén kötni szándékolt házasságához szükséges, házassági akadályok alóli való fölmentvény ki- eszközzése körül követendő eljárásra vonatkozólag a vallás- és közoktatásügyi miniszter ntasítást adott ki, melyet a hivatalos lap tegnapi száma tesz közzé.

KÜLFÖLD.

Osztrák választási reform. Az osztrák választási javaslat tárgyalása ismét megakadt. A kormány tudniillik nem talál előadót, sőt helyettes előadót sem, aki a javaslatot a plenumban képviselhetné.

Ferdinánd és a csár. Tudvalevőleg a bolgár fejedelem a cártól meghívást kapott, mely azonban nem vonatkozott a koronázási ünnepre. Most azt várják, hogy a csár külön is meghívja a bolgár fejedelmet ez ünnepekre.

Olasz-afriai háború. Massunah-i magántáviratok szerint Salsa őrnagy tegnapielőtt megérkezett az olasz táborba. A táviratok megjegyzik, hogy az ellenséges táborban levő olasz foglyok száma 4500-ra rug.

Egyenetlenkedő ifju-csehek. Deim ifju-cseh képviselő tegnap bejelentette, hogy az ifju-csehklubból kilép. Deym ugyanis Badeni kormányraléptekor az ifju-csehpárt részéről meg volt bizva azzal, hogy az újkormányval egy modus procedendi felett tárgyaljon. A párt gyanúsítja Deym-ot, hogy az elvállalt kötele- ségeknek nem felelt meg. Ebből a képviselő le- vonta a konszekvenziákat és a pártkörből kilépett.

Szerbia új hitele. Popovics pénzügymi- niszter tegnapielőtt Nisbe utazott, hogy jelen- tést tegyen a királynak a pénzügyi bizottság által a kölcsön tekintetében hozott határozatokról.

A néppárt.

Debreczen márcz. 21.

Mig a parlamentben vontatottan folynak a tárgyalások és a honatyák intézik az ország ügyes-bajos ügyeit, mig a társadalom közvéleményét napról-napra újabb szenzációs dolgok foglalkoztatják és hozzák ámulatba: addig a néppárt, mint a legkitünőbb stratégikus a legfegyelmertettebb hadsereg élén, mind nagyobb és nagyobb hódításokat teszen.

Pulszky és képtári muzeum, Kasics—Féjerváry és Gromon ügy, a pesti kaszinó házardjátékosai; az mind csak vizet öntött a néppárt malmára, terelvén a közvéleményt és közfigyelmet másfelé, a néppárt pedig folytatja szerencsétlen és aldatlan működését, garázdalkodását, ámitását. Mi tulajdonképpen a néppárt? Kusza egyvelegje a sok rendbontó pártoknak és tanoknak. Végy nyájias olvasóm 50% antiszemizmust, keverd jól 40% fanatizmussal, adj hozzá 10% szociálizmust a legrosszabb fajtájából és kész a néppárt kotyvasztója, melylyel megmaszlagosítják a tudatlan népet.

Mert a néppárti vezérek kitünő hypnotisták: kitünően értik a esziót: saszemmel kiszemlélik a néppárti szugge-ztióra alkalmas mediumokat. Ilyen mediumok az itókat szerető parasztok, a pénzért mindent odaadó lélekkufar; az írni, olvasni nem tudó paraszt, a mindent elhívó felsővidéki tót atyafi!

Láttam Árva megyében, miként térdepeltette le a káplán az egész falu népét, szabad ég alatt es — talán imádkoztatta szegény hivőt? Nem, hanem esküt — hajmeresztő esküt tétetett velük, hogy liberális megyebizottsági tagra, liberális képviselőre nem adják votumokat. A hideg végig futott a hátamon, látván ezt a fanatizált tömeget — a milyen 1831-ben kaszákkal és vasvillával neki ment minden kabátos embernek, a mivel azok a kutakat megmérgezték! Hiszen ha ez a káplán fegyvert ad e fanatizált tömegnek a kezébe és azt mondja: löjjetek le a liberálistákat, a

liberális szolgabíró, alispánt, képviselőt stb., megteszik!

És mivel hatott e hecczkáplán a e szegény ügyefogyottak kedélyére? Színészhez illő póssokkal! fölemelte a feszületet és azt mondta: fiaim, istenünk, vallásunk veszélyben van. A liberálisok és zsidók elárulták az istent és vallásunkat. Elveszik fiaitokat és leányaitokat és elviszik azokat a magyar földre, a hol kiirtják belőlük nyelvüket, vallásukat, lesz belőlük zsidó, kálvinista, lutheránus. ti pedig elkárhoztok a pokol mélységes fenekén, a hol örökké tartó kínok leszen osztályrészetek! Jaj nektek és jaj nekünk, ha a hitetlen liberálisok győznek! Jég, fagy, öröktartó tél elpusztítja keserves igyekezetetek munkáját: elhaltok éhen, dögveszben, epemirigyben!

Igy történik a nép fanatizálása a butákkal szemben. Az okosabbikkal paktálnak. Besegítik őket a városi megyei hivatalba, s kolompókat kecsgetetik képviselői mandátummal; a megszorultat pénzmaggal.

Utóbb a millenniumi kiállítás ellen kezdenek izgatni.

Gondolják: ha ez a nép felmegy Pestre és látja, hogy ez az ország mégsem a siralom völgye, hogy a főpapság szabadon jár még, hogy vagyonoktól még nem fosztották meg; ha látják, hogy az egyházpolitikai törvények dacára él a magyar, áll Buda, gyarapodik a nemzet vele együtt a katolikus anya szent egyház is, ez a felvezetett nép, ez az elámitott tömeg eszmélne és hazugnak találná mindama meséket, a melyekkel eddig a néppárt pertraktálta őket. Ezért még a millenniumi kiállítástól is vissza igyekeznek tartani a népet, mert a néppárt előtt nincs szentség, a saját céljuk elérése, s legyenek az eszközök bármily galádok. Vajjon meddig nézi még telenül a kormány a néppárt eme viselkedését?

Mi harcolunk az emberiség jogáért, szabadságáért, argusz szemmel örködünk a fölött, hogy jogsérelem senkin ne essék; szent előtünk az egyének szólás- és sajtószabadsága, de csak addig, mig az az általános jog- es

erkölcsrend kárára nem történik. Elvégre kiki mulatathatja magát mindenféle fegyvergyakorlattal, de ha az a puska, vagy kard mást is veszélyeztet, másban kárt okozhat, bizony nem engedhető meg az ily veszélyes játék. Tüzi játékokban is találhat kiki pasziót, de csak addig, mig a szomszédja portáját elhamvasztással nem fenyegeti. A néppárt veszélyes játékot üz, frivol játék az, a melyet egykedvűen a kormány többé nem nézhet, különben a nemzet nyakába lesz a veszély, mert oly kulturharcot fog az előidézni, a mely felforgatással fenyegetendi azon institutiokat, a melyekért egy fél évszázadon át küzdöttünk.

Kuthi Zsigmond.

A Csokonai-kör ülése.

Tegnap tartotta városunknak ez a legnépszerűbb kulturális egyesülete utolsó előtti való felolvasó ülést.

Semmi sem mutat a inkább a Csokonai-kör megszűlésének, vonzóerejének nagyságát, ellenállhatlan voltát annál, hogy bár tegnap már a legkellemesebb enyhe tavaszi nap mosolygott reánk s mindenkit a szabadba, üdítő sétára, kellemes mozgásra hívott: a collegium elszierme mégis megtelt előkelő, figyelmes, okulni vágyó s a szellemi szórakozást kedvelő főleg hölgyekből álló közönséggel.

A kik ott voltunk, nem bántuk meg, választásunkat, mert oly értékes élvezetnek letünk szerencsés osztályosai, a minőt egyetlen vidéki város sem nyújthat a maga közönségének.

Az első felolvasó dr. Gulyás István ev. ref. főiskolai tanár, lapunknak kedvelt és állandó munkatársa volt. Irodalmi divatok cím alatt tartott egy aethetikai esszét, az irodalomban időnként felszínre levő szellemi áramlatokról s különösen a most divatos naturalizmusról Széleskörű, alapos tanulmányon nyugvó fejtegetéseit, a melyek megérdemlik, hogy minden tollforgató ember s minden könyv olvasó tudomást vegyen róla, szerencsénk lesz egész terjedelmében bemutatni kedves olvasóinknak. — Különösen felhívjuk becses figyelmüket arra a részletre, a mely a magyar irodalomban ma divatos irányra mond kemény, tanulságos és igaz ítéletet. Igazán hálával tartozik dr. Gulyás István ur-

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

A tolvaj.

Irtá és a Csokonai-körben f. hó 20-án felolvasta
Benedek János

Vézna fiut visznek a törvénybe,
Összefut az egész utca népe:
Széjas nénik óbégatnak: „Oh jaj!
Tiz esztendő; s uramfia: tolvaj.”

A kis fiu föpillant remegve
A rá förmedt idegen tömegre:
Könnyesepp-rezeg mindakét szemében;
Amit lopott, ugy viszi kezében.

Amit lopott, gyönyörű portéka:
Grófi kertből szakgatott bokréta.
Az értéke, az igaz, hogy semmi,
De a tolvaj először így kezdi.

Ma rózsát lop: ökröt lovat holnap,
Mig hevélük zsványanak, rablónak.
Akasztófa lesz annak a vége . . .
Jaj Pista, ha szegény anyád élne!

A kis fiu még busabb e szóra,
De az arca mintha boszus volna.
Nincsen ahöz semmi köze másnak,
Hagyjon békét az édes anyjának.

Bíró előtt törvényt áll a vádlott;
Zöld asztalra rakja a virágot.

Félve pislant még utolszor rája:
Oda adni, látszik, hogy sajnálja.

„Te gézenguz, te rózsafa hernyó,
Más kertjében gazdálkodó rabló!
Fris virágot jött szakgatni kedved?
De kiérol? — ezt elfelejtetted.

Nem tanultad te a tiz parancsot:
Hogy a másét ne pusztítsd, ne rontsd.
S még egy-két szál hagyján, ha letéped:
De egy halom — mire kell tenéked?”

Beismeri a tolvaj a tettet:
Nyílt szeméből látszik, hogy nem tettet.
Szeliden néz az öreg bíróra,
S nyílik ajka bizodalmas szóra.

Én téptem le a sok szép virágot:
Át is másztam végette a rácsot;
Ha hibáztam: várom büntetésem.
Nem vagyok én tolvaj ezért mégsem.

Tudom én, hogy tilos a más kincse:
Édes anyám így tanita, inte:
Nem veréssel, de szerető szóval, —
Nem is lesz az ő fiából tolvaj.

Azért, hogy ő temetőben alszik,
Minden szavam ő hozzá lehallszik:
Jaj, mit tenne a szegény sirjába,
Ha gonoszság szállna a fiába.

A mostohám, igaz, üt-ver gyakran,
De csak mérges, gonosz indulatban.

Nem is kapok más egyebet tőle —
Ott nekem jó, csak a temetőbe.

Édes anyám most is csak a régi,
Panaszomat meghallja, megérti.
Vigasz terem a fejfája mellett —
Ugy szeretem azt a piczi helyet.

Pedig ott csak dudva, tövis nőne,
Ha én ki nem tépdésném belőle.
Korhad, fakul fejtől való fája,
Egy kis virág ugy illenek rája.

Koszoru van valamennyi fejfán, —
Anyám sirja álljon-e csak árván?
Minek adna rózsát a jó Isten,
Ha ő neki nem maradna egy sem?

Grófi kertben tenger sok virág van,
Nincsen annyi szép tündérországban;
Ha egy-kettőt szakítok belőle,
A grófi kert nem lesz pusztá tőle.

Koszoruba fonok minden szálát,
Minden szálból ezer áldás támad:
Az Isten is megáldja a kertet,
A hol az a sirkoszoru termett.

Oda teszem fejfája tövére,
A lelkeket ütetem melléje:
Az is könnyű, há magam kisirom
A virágos, elhagyatott siron . . .”

nak minden igazán művelt és jó izlésű magyar ember, hogy bátor ítéletével megfenyegette azt a bünös, korhadó és korhasztó lelki irányzatot, mely a legujabb tucztatírók révén a magyaroknak eddig eszményi tisztaságu irodalmát és izlését is kezdi megvesztegetni.

Ö utána lapunknak másik előkelő munkatársa Dr. Benedek János jelent meg a podiumon s két »Hnmoros költemények« című alatt, igazi költészetből duzzadó két kedves verset olvasott föl s lekötötte velük a hallgatóság egész figyelmét, teljes érdeklődését. A magokban is élvezetes költemények becsét még sokszorozta a művészi előadás, amelyért nem tudunk elég köszönetet mondani kedves barátunknak. — Ö benne egy régi értékes tagját nyerte vissza helyi társadalmunk s most, hogy újra és remélhetőleg állandóan köztünk vett lakozást, hozzá fűött régi szép reményeinknek teljesedését örömmel látjuk minden téren való működésében.

A harmadik felolvasó Dr. Varga Emil fiatal orvos, rokonszenves külsejű s mint felolvasásából meggyőződöttünk, alapos tudomány ember s a mi mindezen tulajdonságainál értékesebbnek tünik föl előttünk: van szíve társadalmunk bajainak megérzésére s van bátorsága szembe is szállani az előítéletekkel, a melyek annyi bajnak szülőkei. Társadalmunknak, főleg a magasabb osztályoknak egyik legéletbevágóbb érdekével, a n ö n v e l é s s e l foglalkozott egészen szíves szempontról és csupa olyan dolgokat mondott el tudományos alapon, de a szellemes társalgó könnyed modorával, a miket minden művelt nőnek föltétlenül tudni, ismerni sőt szigorúan megtartania is ugy a maga, mint szerettei érdekében elengedhetlen kötelessége. Szívesen üdvözöljük az orvos urat.

Utolsónak Szűts Jenő hírlapíró kollégánk elbeszélése »Bozaryék Madonnája« maradt a közönség szívesen vette a fiatal író próbálkozását s végül bátorító tapssal buzdította a komoly törekvése s az örök remek tanulmányozására, hogy a mi mostani műveiből még itt-ott hiányzik, idővel mindazt megelhelessük benne. Excelsior!

Kossuth gyász a fővárosban.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márcz. 20.

Kossuth Lajos halálának immár 2-ik évfordulóját üli meg a kegyeletes magyarság. A

nemzeti gyász általános ünnepe vasárnap lesz csak fővárosunkban, tegnap a szomorú évforduló napján csak csendes isenitizszióval aldoztak a nagy halott emlékezetének.

A Deák-téri evang. templomban d. e. 10 órakor kezdődött a gyászistenizszió, melyen Kossuth Ferencz, az Ambrozovics-család, Lakatos Miklós, Endrey Gyula, Várady Károly, Herman Ottó orsz. képviselők, az egyetemi ifjúság küldöttsége és a Kossuth női-kör mintegy 200 tagja jelent meg fekete ruhában, sűrű gyászfátyolokkal.

Az isenitizsziót Horváth Sándor lelkész vezette, ő mondotta azután a gyászbeszédet is, melynek költői szépségekben és hazafias lelkesedésben gazdag mondatai nagy hatást tettek a hallgatóságra.

Délszaki növények impozáns díszében pompázik a nemzeti gyásznapon a mi szent profétánk sirja. A kerepesi köztemető poros utain senki és semmi sem mutatja, merre van a szent sir és az emberek mégis oda találnak. A merre élő lény jár, a hol több a virág, mint a jobbfele eső friss hánysu sirdombokon együttvéve: ott pihen a nemzet halottja. Gyémánttüzi tavaszi napsugár császolja minden fényét, melegét a Kossuth Lajos sirjára.

Köröskörül mindenfelé csendes az élet. A szent sir rajongói idejük teljes szabadságában akarják a kegyelet adóját leróni.

A kegyeletes aktusok elsejét a budapesti kereskedelmi akadémia ifjúsága vezette. Már tegnap délután letette nagy nemzetiszalagos báborkoszoruját a sirra, szép szónoklat kíséretében.

Ma reggel fél kilencz órakor kocsi állott meg a sir előtt, Kossuth Ferencz szállott ki belőle. nyomában Giorgio, a hűséges olasz komornyik vitte a Kossuth-fiúk két koszoruját. A Ferencz hóféhér és hasonszínű széles moirészalagján rajta áll:

Felejtethen atyámnak...

Ugyanezek a szavak vannak a Lajos Tódor fekete koszoruján, mely épp ugy, mint a bátyjé, üveggyöngyökből van művészién készítve. Kossuth Ferencz egy óra hosszat időzött a sirnál, imádkozott és csendesen sirt.

Egyenkint, párosával zarándokolnak ide a Kossuth nőgyesületek tagjai. Lengő gyászfátyolos asszonyok, kezökben jázmincserepekkel lépnek a sirhoz és leteszik a virágot a négyyszögben körülfutó lépcsőzetre. A sirnak

a Bathány-mauzoleum felé néző részén valaki egy fehér kaméliából és két violából kötött remek élővirágkoszorút helyezett el, melynek fekete fiórszalagján nincs semmiféle írás.

A fekete rácsokat sarkain a magas kandeláberekben napok óta halvány fényben ég a borszesz libegő lángja; a pálmák és azaleák közt pedig egyre szaporodnak a korai tavasz élővirágai.

A főváros házain már ott feketélenek a gyászlógók. A magán házakon és középületeken már többnyire kitűzték a lobogókat, melyek a vasárnapi nagy gyászmenetig ott hirdetik, hogy a nemzetnek most gyásza van.

Ezredévi kiállításunk.

A Lord-major a millenniumról. London Lord-mayorja az elmúlt héten igen megleghangu rokonszenves szép beszéddel nyitotta meg az angol millenniumi bizottságnak a Masion-houseben tartott első nagygyűlését. Ithon bizonyára mindenki örömmel olvassa a beszédet, mely így szól:

Mikor megköszönöm az engem kitüntető választást, s megnyitom a londoni millenniumi bizottság elsőülését, nem mulaszthatom el, hogy néhány rövid szót mondjak Magyarországról. A budapesti ezredévi kiállítás célja méltóan megünnepli Magyarországot alapításának ezredik évfordulóját. Végtelen öröme és büszkeségemre szolgál, hogy elnöke lehetek az angol nagybizottságnak, — mert bizton tudom, hogy minden angol alattvaló a legnagyobb érdeklődéssel tekint egy derék nemzet dicső nagy ünnepe felé. Anglia és Magyarország között mindenkor a legmelegebb rokonszeny és barátság állott fönn, ami természetes is két oly nemzetnél, amelyben annyira sok a közös vonás. Mindeniket egyforma szabadelvű eszmék vezérlik, mindenik az életnél többre tartja a szabadságot, s a magyar alkotmány nyomon követte az angolokét. Mint London Lord-mayorja, hiszem és remélem, hogy Anglia lakossága nem fogja elmulasztani a kínálkozó kedvező alkalmat, hogy Magyarország fővárosát meglátogassa és résztvegyen a magyarok nagy nemzeti ünnepén.

A kiállítás bábalkjai. Bártfáról jött az értesítés a kiállítás igazgatóságához, hogy a kiállítás hétszázánál több bábalkaja már mind elkészült, s már a felruházásuk is nagyrészt megtörtént. A bábuk papírmasé-

Két levél.

— A »Debreczen« eredeti tarczája. —

A napokban két régi jó barátomtól kaptam egyszerre levelet. Tanulótársak voltunk valamikor; az iskolapadok faragása közben fűződött barátság nem szakadt meg köztünk azután sem, hogy az iskola porát levettük magunkról. Többi tanulótársaimmal is jó viszonyban voltam mindig; hallom, hogy gyakran kérdezősködnek ismerősöktől felőlem. Ha egygyel-egygyel összetalálkozom: nagy a viszontlátás öröme s aznap nem is eresztjük el egymást. Egyiktől-másiktól levelet is kapok néha; minden két-három esztendőben egyet.

Most is két ilyen levél fekszik előttem. Az egyiket a Rosenzweig Samu gyerek írta (most dr. Rónaszéki Soma ügyvéd), a másikat meg Molnár Jancsi, — ez is fiskális.

Még most is előttem áll, milyen volt ez a két tanulótárs siheder korában. Rosenzweig Samu ott kullogott mindig az utolsó padokban; neveléses, szánalomra méltó, együgyű kamasz volt, ki sugás nélkül egy szót se volt képes kiejteni. Sugtak is neki a szomszédai tücsköt-bogarat s ő azt hiven utánnok mondotta. Mennyit kacagtunk a szegény buta gyereken, ki azonban vasszorgalmával mindig ki tudott vinni annyit, hogy a középiskolákon szerencsésen keresztül bugdácsolt egy rossz primával s lemarulván: egyetemre ment.

Molnár Jancsi volt az osztály disze. — Poéta, szónok, gyors ész, ügyesség. Nem so-

kat tanult könyvből csak erősen figyelt s mégis legtöbbet tudott mindnyájunk közt. — Az elsők közt ült mindig, azok közt is kiragyogott nem mindennapi szellemével.

Molnár és Rosenzweigot tehát nem is lehet egy napon említeni, oly nagy különbség volt közöttük; csakis egyben találkozott a két ellenkező pólus: mindketten szegény fiúk voltak.

Van tiz esztendeje, hogy nem láttam őket. S kíváncsi is voltam: mi lett az egyikből, mire jutott a másik? Beszéljenek leveleik.

Landes u. Wechselgerichts Advokat
Dr. Rónaszéki Soma

köz- és váltó ügyvéd

Budapest VI. Andrassy ut 8.

I. emelet.

1896, III/18.

Tisztelt barátom!

Rendkívül sok elfoglaltságaim daczára szakított magamnak időt, hogy — habár röviden — értesitselek hol és hogyan létezmről; már csak azért is, hogy a diákkorunkban kiűzött 15 éves találkozó eszedbe juttassam.

A mint e levél fenti signaturájából láthatod, én ügyvéd vagyok s Pesten praktizálok már 3 év óta.

Siettem a vizsgámmal, mert különben elűtötték volna a kezemről a Pimsenstein bankár legidősebb leányát, kiért (s talán inkább

60.000 frt hozományáért) bizony sokan konkuráltak.

Nem személyes tulajdonaimnak, de azon kar tekintélyének köszönhetem, melyhez tartozom, hogy a vetélytársak háttérbe szorultak az én ügyvédi oklevelem mellett; s én boldog férj lettem s az Andrassy-uton nyitottam irodát. Azért itt, mert klienseim (többnyire nagy czégek) itten körül laknak.

Ha erre jársz, igen fogok örvendeni, ha szerencsém lesz hozzád. Termeink nyitva állnak oly kedves barátaink előtt, mint te; s nóm is szívesen lát; mert az én barátaim nóm barátai is. Jour fixekinket minden csütörtökön tartjuk.

Szívélyes üdvözlettel

hived

Dr. Rónaszéki

II.

Jászkarajenő 1896 márcz. 18.

Kedves barátom!

Rosz levélírók rendes szokásával kezdem: bocsáss meg, hogy oly régen nem írtam, sőt minapi soraidat is felelet nélkül hagytam. Nem mentegetem magamat elfoglaltságaimmal, mert azok felőt bizony irhatnék néha reggeltől estig is; de az igazat megvallva: saját elégedetlenségével röstelli az ember még a jó embe-reit is szomorítani.

Elégedetlenségéről szóltam, pedig ez nem egészen jogosult tőlem, mert hál istennek egészszégben és boldogságban élünk jó feleséggel s az apróságokkal; de tudod barátom, nagyon nehéz az élet!

ból készültek. a bártfai Mangsch-féle gyárban, mind eredeti fotografiák és rajzok alapján. Az egész gyárban hónapokig csinálták a temédek életnagy figurát, melyek majd a falut, a hadügyi kiállítást, a háziipari kiállítást stb. fogják beépíteni. A sok száz alak, mind eredeti, ujdonatúj kosztümöket kapott, s akik látták, alig győztek betelni azzal az érdekes, tarka, eleven képpel, amelyet ez a sok, minden fajta figura nyújt. Az egyik csoportban a nép, parasztok, menyecskék, lányok, gyerekek, ki ünneplőben, ki dolgos ruhában. A kaczkias zalai menyecske mellett piros viganós matyók asszony, tulnan cifra szürös számadó, mellette oláh, szerb, tót német, székely legények, leányok. Mindenik megfelelő házból, szerszámmal, kazzával, kapával a kezében; egyik tánczra készül, a másik pipázik, a harmadik dudál, üstöt foltoz a cigány, halpaprikást főz a halász. Nagycsoportokban állanak odébb a katonák: huszarak, dzsidások, dragonyosok, tüzérek életnagyságu lovakon, tiszték lóháton vágatva, egy attackirozó huszár-csapat, azután gyalogosok minden fajtából: bakák, vadászok, utasok, egészségügyi katonák, azután mindenféle szolgálatban a honvédek, tengerészkatona, csendőrök, egyrészt diszruhában, némelyek szolgálatban, teljes felszereléssel stb. — Külön csoportokban vannak az egyes háziiparok üzői: fazekasok munkaközben, kosárfonók kátrinceza-szövő, fadaragók stb. Az érdekes küldemény, amely több vasuti kocsit tölt majd meg, a közel napokban már Budapestre érkezik.

A közös hadsereg kiállítása a Magyarország hadviselésének ezeréves történetét a millenniumi ünnepeléshez méltó hatalmas csoportozatokban fogják bemutatni az országos kiállításon. A régi dicsőség kegyelettel őrzött emlékein kívül ott lesz a m. kir. honvédség, a közös hadsereg és az ehhez tartozó haditengerészet mai szervezetének képe is, a modern műszaki tudomány összes vívmányaival, a fegyverek és viseletek gazdag változataival, mely hű és jellemzetes képet fogja adni hadászati viszonyainknak.

A közös hadsereg kiállításának pavillont 2300 négyszögletes területen 42.000 forint költséggel építették. Ez a csarnok foglalja magában a gyalogság, lovasság, tüzérség, utasok, műszaki ezredek, egészségügyi és

A mire kedvem lett volna: arra a pályára anyagi körülményeim miatt nem léphettem; kenyér után kellett nézmem, hogy családomat eltarthassam.

Az ügyvédek meg oly silány pálya ezen a tájékon, hogy csak akkor élhetne meg belőle tisztességesen az ember, ha a tisztességgel nem sokat törődnek; így azonban roppant nehéz valamire menni.

Mostani helyzetem három szóba foglalható: küzdelem a létért.

Mikor pár évvel ezelőtt ambícióval tele: irodát nyitottam, (persze adósságból, mert tőkem honnan lett volna hozzá?) bizony nem gondoltam volna, hogy ily súlyossá válk helyzetem, mely rám nézve most annál nyomasztóbb, mert nemcsak én érzem súlyát, hanem szegény családom is.

Pedig olyan öröm volna ő velük az élet. Nőmet ismered: az x-i özvegy papné leánya; az én ifjúkori ideálom. Most velünk vannak a mama is és feleségem kisebb testvérei.

Gyakran vagy eszünkben s nagyon szeretnének már látni: bizony roppant megörveadetztenél mindnyájunkat, ha egyszer csak betoppannál ebbe a mi szegénységünkbe.

Ezzel a reményvel vagyok szerető barátod Jancsi.

U. i. Ha volna valami proteció, tehát némi valamit érdekében. Pályázni szeretnék valahova jegyzőnek, vagy albirónak; — de protekció nélkül tudom, hogy csak elfecsérelném a pályázati kérvényre szükséges bélyeget. Mar ugy is elpocsékoltam vagy 100 darabot. Kár volna tovább hordani vizet a Dunába.

Luezi-Feri.

állatorvosi, élelmészeti és földrajzi osztályok csoportjait. Már a csarnok környéke és külső díszítése is fölkelte a néző érdeklődését. A feljáró lépcsők hatalmas üvegajtóhoz vezetnek, melyből izléssel díszített, elegáns szalonnák nyílnak. A falakon régi fegyverek ékeskednek, a padlóra nehéz perzsa szőnyeg borul. Ebben a szobában látható, kararai márványból ki-faragva, délszaki virágokkal körülövezve, a legfőbb hadurnak Ö Felségének mellszobra.

A hadseregnek felszerelése harmincz képben van feltüntetve, a laikus előtt is érdekes formában.

A különböző fegyverek rendeltetését egyes alapfestmények, a hadsereg központi szervezetét pedig nagy gonddal és izléssel készített képek mutatják. Van aztán egy-két könnyűállvány a teremben, melyeken a közshadsereg vonatközös adatok, monográfiák vannak összegyűjtve, majd ezek közül a korábbi idők li-resebb osztrák generálisának, Károly főherczegnek, Savojai Jenő herczegnek, Schwarzenbergnek, Radeztkynak, Kraynak és Nádasdy-nak bronzból készült szobra látható.

A központi csarnok második részében a hadsereg kiképzési eszközeit feltüntető három csoport van elhelyezve; ugyanott egy Mária Teréziát, s több magyar származású kiváló hadvezért ábrázoló kép látható. Ebben a részben van továbbá a bécsi Theresianum kiállítása is, nemkülönben a műszaki katonai akadémia és egyéb katonai tanács nevelő intézetek kiállítása; mely hű képét adja a katonai oktatás rendszeres fejlődésének s a mai napig elért eredményeknek. Mindezekben kívül az egész terem tele van agatva történelmi emlékü jelvényekkel, lobogókkal, idegen uralkodók ajándékaival, érdemrendekkel stb.

A központi csarnoktól jobbra eső teremben a gyalogsághoz tartozó hadászati eszközök vannak, melynek érdekes csoportosításukkal és változatos formáikkal nemcsak a szakembert, hanem a laikust is módfelett érdeklik. Így mindjárt az első, a mi felkelte a figyelmet, az a tizenkét katonai bab, melyek egyike az altiszt, magyar gyalogezredbeli egyenruhájában a közepén áll, kezében az ezred zászlóját tartja s tekintetét végig hordozza bajtársai fölött. A többi alakok különböző fegyvernemből való katonák, teli és nyári, ünnepi és használatra való ruhában, erőteljes, jellemző vonásokkal és azzal a hűséggel, mely szinte az élő ember benyomását teszi a közönségre.

A puskák szerkezetének történetét hasonlat különböző fegyveren mutatják be. — Rendkívül érdekes látni e sorozaton, milyen kezdetleges rendszerű puskákból mennyi módosítás és próbálkozás után jutottak el az ismétlő-fegyver már kitűnő szerkezetéig.

Mielőtt a néző ezt a csarnokot is elhagyná, még egy vonzó és érdekes dolog köi le a figyelmet. Ez Ferencz József királynak, még császári feherczeg korában 1845-ben viselt első katonai egyenruhája, melyet a 4-ik gyalogezred, mint becses ereklyéjét féltő gonddal őriz.

A következők terembe a katonai torna-és vívó tanfolyamok körébe vágó rajzok és számszámok vannak kiállítva, melyekhez még a katonák tüzlőtői gyakorlatát feltüntető készülékek és ábrák sorakoznak.

Megragadó látványosság benyomását kelti a szemlélőben a lovasságra vonatkozó csoportozat is. A falakat kiváló lovasok, előkelő családok fiainak arczképei díszítik. Három teljesen felszerelt lovasalak a huszár, a dragonyos és az uhlanus katonai modelljeként van odaállítva. Ezenkívül a lovassági fegyverek egész sora, továbbá löszerszámok, a lötenyésző és lödimitás eszközei stb. láthatók ebben a csoportban.

Nagy vonzerőt fog gyakorolni még a közönségre a katonai kiállítás léghajós osztálya, mely nem csak a ballonok szerkezetét és a kezelési mód részleteit ismerteti meg, hanem mivel időközönként egyes tiszték fel is szállnak egy nagy ballon-cagolifen a szálló képességével és gyakorlati használhatóságával is megismerteti. A katonai léghajózás mai eredményei különben még több más modellen és képeken is be lesznek mutatva, azzal a főczél-

zattal, hogy milyen mértékben segíti elő a léghajózás a katonai kémlelést és hírszolgálatot. Es utóbbira nézve különben a vasuti-és táviró ezred kiállítása szintén érdekes adatokkal szolgál.

A mi főként a vasuti ezredet illeti, annak a kiállításában a különböző szerkezetű hidak modelljei érdemelnek leginkább figyelmet. Ezekon kívül sokféle vasuti állomás és gépház mintái is láthatók, nemkülönben eleven postagalambok, melyekkel a hírszolgálatnak módját a közönség szemeláttára fogják végezteni.

Eljutva a tüzérség csarnokába, a közepén mindjárt egy érdekes csoportozattal találkozunk. Hat kitömött ló, hatalmas ágyu elé fogva, egy úteget ábrázoló bábcsoporttal körülveve van ott elhelyezve, ellátva a szükséges felszereléssel. Odább egy egész piramis emelkedik a legváltozatosabb formájú és nagyságu lövegekből, majd a különböző töltények és fegyverek egész sokasága, mely jellemző világot vet a tüzérség harci készségére. E mellett gazdag sorozata látható a sokféle ágyuk modelljeinek, a lövegek képező anyagoknak, a lövés erejét és távolságra való hatását feltüntető ábráknak s a mi itt is a legvonzóbb hatást fogja kelteni, egy régi, 40 év előttről való tüzár egyenruha, melyben Ferencz József az ágyukkal való bánást tanulta es az a z ágyu, a melylyel a király az első lövést tette.

Mind e csoportok szinte ketségtelenné teszik, hogy a közös hadsereg kiállítása, melyhez a tengerészeti pavillon gazdag berendezése is sorakozni fog, egyike lesz az országos kiállítás legérdekesebb látványainak.

Színház és zene.

Dom, az amerikai majom. Kevés számú közönséget vonzott a színházba a tegnapi darab czime s a kik el is jöttek a színházba, jobbra a kis gyermekek kedvéért hozták meg az áldozatot. Pedig Dunai Árpádnak, a vendégszerelő majom — színészek bámulatos ügyessége, melylyel produktioit végzi megérdemelt volna nagyobb közönséget is. Sokat nem lehet írni Dunai Árpád játékáról, de azt mindenesetre konstataljuk, hogy a legtermészetesebb majom volt, mintha csak az afrikai őserdőkől hozták volna egyenesen vendégszerelőni a debreczeni szinpadra. Igen jól mulatott rajta a közönség mindvégig s nem egyszer ragadta harsogó kaczagásra a publikumot. Tapsoltak és hívták bőven. Megérdemli a pártfogást. A többi szereplők közül kivált Klenovicsné, különösen pedig Nyilassy, ki jóízű mókáival és a leg sikerültebben előadott kupléival nagy részt vett ki magának a különben eléggé jó előadásból.

Somló Schaitl Emma, a Tiszay színtársulatának új énekesnője, a kinek jövőjéhez debreczeni vendégszerelője után igen szép reményeket fűzhetünk, már megérkezett Debreczenbe és a jövő héten szerdán fog először fellépni Klári-ban.

Sport.

Turista kongressus. Értesítjük, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a turista-kongressus megtartási idejét a kiállítás területén épült ünnepélyek-csarnokában június hó 30-ikára tűzte ki. A kongressusra felmenő kárpátgyesületi tagok részére a következő kedvezményeket sikerült kieszközölni: 1.) A kongressus minden egyes tagja a kiállításra való belépésre jogosító egy 5 belépti jegyből álló füzetet az ezért járó 2 frt 50 kr. helyett egy füzert kapja meg. 2.) Az általunk küldendő igazolványok alapján a kongressus tagjai ugy Bpestre, mint vissza a m. kir. államvasutak és az azok kezelése alatt álló vonalain I osztályon II osztályu, II osztályon III osztályu egész jeggyel, III osztályon pedig II oszt. féljeggyel utazhatnak. 3.) Végül intézkedés történt, hogy a székes főváros kiállítási bizottsága által tömeg lakásokká, illetve külön

szobákra beosztott szállodákba berendezett népiszkolák mérsékelt árak mellett a kongresszus tagjainak rendelkezésére bocsátassanak. Felkérjük a keleti-kárp. oszt. azon tisztelt tagjait, kik részt kívánnak venni a kongresszuson, hogy ezt legkésőbb f. évi április hó 10-ig az osztály ügyvivő alelnökével, Sigmeth Károly főfelügyelő ural Debreczenben tudassák, hogy az igazolványok kiállíthatók és megküldhetők legyenek.

Ujdonságok. OLVASÓINKHOZ!

A „Debreczen” olvasóinak tábora napról-napra növekedik.

A közönségnek e pártatlan támogatásáért, most az új április—juli negyedév közeledtével, a midőn újra előfizetést nyitunk lapunkra, nem ígérhetünk mást, minthogy a vidéki lapok között eddig kivívott elsőséget minden tőlünk telhető eszközzel igyekszünk megtartani.

Kitűnő külső dolgozó társaink, levelezőink, tudósítóink táborát folyton szaporítjuk.

Azon igyekszünk, hogy a „Debreczenben” mindenki megtalálja a maga olvasmányát s e szempontból különös súlyt fektetünk ugy a megyei mint a városi ügyekre, figyelemmel kísérjük a társadalmi és egyleti mozgalmakat, szóval egy minden más lapot potló, teljesen tájékozott lapot akarunk adni olvasóink kezébe.

Továbbra is állandó tudósítót tartunk Budapesten, a ki az országgyűlés nagyfontosságú tárgyalásairól, mint általában minden érdekes hazai és külföldi eseményről legelső letelesebb tudósítást küld lapunknak; s ennél fogva azt az előnyt nyújthatjuk olvasóközönségünknek, hogy a helyi és az összes fővárosi lapokat az események közlése tekintetében teljes 24 órával megelőzzük.

Közönségünk meleg pártolása lehetővé tette ezt eddig is és a jövőben — új erővel ragadgódva — még többet igyekszünk nyújtani, mint eddig.

Bizalommal ajánljuk azért mindenkinek lapunkat, melyre a mai naptól fogva előfizetéseket elfogad a kiadóhivatal.

A ki még e hó folyamán legalább egy negyed évre előfizet, annak egy teljes hónapig ingyen küldjük lapunkat.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala.

A „Debreczen” előfizetési ára:

1 évre 10 frt	1/4 évre 2 frt 50 kr.
1/2 évre 5 —	1 órára 1 frt —

* **Istenítisztelet.** Holnap, f. hó 22-én az ev. ref. templomokban az istenítiszteletet a következő sorrendben tartatnak meg: a nagytemplomban Szilágyi Imre lelkész, a kistemplomban Kis Albert lelkész, a Kossuth utczi templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, az ispotályi templomban Dicsőffi József lelkész. Az ág. ev. templomban Martenyi Lajos.

* **A díjnokok nyugdíja.** A mint illetékes forrásból értesülünk, a díjnokok viszonyainak szabályozásáról a pénzügyminiszteriumban törvényjavaslat készült, a mely nemcsak a minisztertanács elé kerül. Az orsz. díjnokok egyesület fölterjesztésében tolmácsolt minden kívánságot nem fogja ugyan kielégíteni ez a javaslat, de azért bizonyára nem egy intézkedés fog az érdekeltek meglegedésével találkozni. A javaslat arra az alapelvre van fektetve, hogy a

díjnokok állandóan alkalmazott, nem máról holnapra elbocsátható egyéneknek tekintessenek, s állásuk, illetőleg elbocsátásuk ne függjön az irodavezetők pusztá önkényétől. Ehez képest 3 havi fölmondás van a törvény tervezetében megállapítva. Ki van mondva továbbá az is, hogy az a díjnok, aki legalább 1 évig alkalmazásban volt, betegsége esetén nem vesztí azonnal el egész napidíját. Legfontosabb rendelkezése a tervezetnek pedig az, hogy a legalább 10 évig alkalmazásban lévő díjnokok bizonyos — bár az állami tisztviselőknél szerényebb mértékű — nyugdíjra is igényt szereznek. A díjnokok viszonyainak ily alapokon való szabályozása bizonyára kedvező fogadásra fog találkozni a törvényhozás részéről is.

* **Művirágkiállítás Debreczenben.** Szirmai Mészáros Jusztina urasszony művirágkiállítása iránt, mely a jövő hó 4., 5. és 6. napján lesz a városháza nagy tanácstermében, városzerte máris nagy érdeklődés mutatkozik. — A kiállítást délelőtt 9—12, délután pedig 3—6 óráig lehet meglátogatni. A részvételi jeggyel millenniumi emléktárgy is jár, a mi csak fokozza az érdeklődést a millenniumi kiállítás iránt. A megyéből és a szomszéd városokból, hol már ismerik a művirágtanár művészetét, számos megkeresés is érkezett, mi azt mutatja, hogy a művirágkiállítást a vidékről is sokan fogják meglátogatni.

* **Nőegyleti közgyűlés.** Meghívó a debreczeni jótékony nőegylet 1896. évi márczius hó 22-én d. u. 3 órakor az árvaház gyűléstermében tartandó rendes közgyűlésére. Tárgyak: 1. Elnöki jelentés az elmúlt évről. 2. Pénztári jelentés. 3. Számvizsgáló-bizottsági jelentés. 4. Folyó ügyek, indítványok. Veresné Szatmári Teréz, nőegyleti elnök.

* **Hajdumegyei nők lobogója.** Ritka az a lelkesedés, a melylyel Hajdúvármegye hőlygyei a vármegye millenniumi lohogójának elkészítésére szükséges alap összegyűjtésén fáradoznak. Egymásután küldik he a gyűjtőleveket, egymást ugyszólván tulliczítani akarván az eredményben. A mai napig összesen harmincnyolcz gyűjtőlevelet küldöttek be a vármegyéből, a melyen egyezerszáznegyvennyolcz forint és 80 krajczár gyűlt össze.

* **Felhívás.** Felkéretnek mindazok, kik magokat a zenében kiképeztetni ohajtják, — hogy ezen szándékokat alantírt helyen bejelenteni sziveskedjenek. A tanítás kétféle hangszeren történik, csekély 1 frt havi fizetésért, s már április 1-én megkezdetik; bejelentéseket elfogad Horváth Károly karmester. Lakik: Kossuth-utczán.

* **Kossuth-ünnepély a főiskolában.** A kollegiumi ifjuság kebelében fennálló Magyar Irodalmi Önképző Társulat folyó hó 22-én vasárnap délután 3 órakor Kossuth emlékünnepélyt rendez a főiskolai éneketertemben, melyre a nemes város közönségét tisztelettel meghívja az elnökség.

Az ünnepély műsora a következő:

1. Gyászda. Előadja a főiskolai énekkar.
2. Kossuth Lajos emlékezete. Irtta és felolvassa Csajághy Károly 3 jh.
3. Kossuth Lajos ablakára... Előadja a főiskolai énekkar.
4. Szavaltat. Előadja Kálmán Gyula 2 joghallgató.
5. Szózat. Éneklia főiskolai énekkar.

* **A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** A jog- és pénzügyi bizottság tegnapi délután Vértessy István főjegyző elnöksége alatt ülést tartott. Mielőtt a kitűzött tárgyak elintézéséhez hozzáfogtak volna, dr. Bányai Samuel szólalt fel és vonta kérdőre az elnökséget, hogy a r. kath. egyházbizottmány kérvényét és Szabó József főszámvivő indítványát miért nem tűzték ki a

napirendre. Ő különben nem látja be, hogy ezért ne lenne tárgyalható két fontos tárgy, mert ez az első eset, hogy a meghívókra kiírták a tárgyalandó ügyeket s ezért indítványozza, hogy első sorban azon két ügyet vegyék tárgyalás alá. Többen szóltak a kérdéshez, míg végre Bányai Samuel indítványát visszavonta s azon másik indítványt terjesztette be, hogy mindkét ügy tárgyalására a jövő héten hétfőn, vagy kedden újabb jog- és pénzügyi bizottsági ülés hivandó össze. Ezt egyhangulag elfogadták. Azután áttértek a napirendre kitűzött ügyek tárgyalására. — A sertésvásárterem állatmászáló felállítását csak úgy javasolja a bizottság, ha azt maga a város viszi keresztül és nem vállalkozóra bizza. A kezeléshez pedig olyan módozatot ajánl, mely a célnak leginkább megfelel és nem jár felesleges kiadással. Silbermann köz-tisztasági felügyelő a várossal kötött szerződésének hat évre meghosszabbítását kérelmezte. A bizottság a főkapitány és a főszámvivő véleménye alapján javasolja, hogy a szerződést Silbermannal újabb hat évi időtartamra hosszabbítsa meg a tanács. A szerződési pontokon csak csekély változtatást ohajtott a bizottság keresztül vitetni. Ezzel kapcsolatosan az illemhelyek felállítására is szóba került s a bizottság e tárgyban megkeresés a tanácsot, föl hív a figyelmét a régi távajudó ügyre. A debreczeni munkás dalegylet kérvényt adott be a városi hatósághoz, hogy a millenniumi dalversenyben való részvételét 450 forinttal mozdítsa elő. A bizottság kétszázötven forintot hozott javaslatba. Végül Szirmai Mészáros Jusztina asszony kérvénye került elbírálás alá. A bizottság többsége a mellett szavazott, hogy 150 frtnyi segélyt adjanak meg neki. Ezzel az ülés véget ért.

* **Országos vásár Debreczenben.** A legközelebbi debreczeni országos vásár április 13-án veszi kezdetét és tart bezárólag április 21-ig. Ez idő alatt a különféle vásárokat a következő napokon tartják meg: április 13., 14. és 15-én, azaz hétfőn, kedden és szerdán bőr, gyapju, méz, dió stb., továbbá toll, iparcikkék, gabonaművek és mindenféle terményvásár. Április 16-án és 17-én, azaz csütörtökön és pénteken juhvásár. Április 18-án és 19-én, azaz szombaton és vasárnap sertésvásár. Április 19-én és 20-án, azaz vasárnap és hétfőn lóvásár. Április 20-án és 21-én, azaz hétfőn és kedden baromvásár.

* **Kinevezések.** A belügyminiszter ma érkezett leiratában az adófelsőzállási bizottság elnökévé Karap Mórictot, alelnökévé pedig Komlóssy Dezsőt nevezte ki.

* **Ujczok bevonulása.** A közös hadseregnek az ősz és a tél folyamán beállott létszámápadást tavasszal a visszamaradt ujczok és a tartósan szabadságotlak behívásával szokták fedezni. Az így behívott legénység minden évben április 1-én szokott jelentkezni. — Nagy lesz azonban az ujczok és szabadságotlak öröme, ha megtudják azt, hogy a közös hadügyminiszter tekintettel a közbeeső ünnepekre, elrendelte, hogy az ujczok és szabadságotlak nem ápril 1-én, hanem 8-án tartoznak csapat testeikhez bevonulni. A katonai parancsnokságok már most tartoznak az illetékes hatóságoknál az intézkedéseket megtenni, hogy a behívókat már a nevezett dátummal küldjék az érdekelteknek.

* **Adományok a nőegyleti árvaházra.** Márk Pálné és Stégmüller Sándorné urnók gyűjtéséhez Konrad Jánosné utólag 1 frtot adományozott a nőegyl. árvaház céljaira. Szücs Kálmán nőegyl. pénztárnok.

* **Sétahangverseny a Margit fürdőben.** E hó 22-én a Margit fürdő dísztermében a cs. és kir. 39 gy. ezred zenekara által tartandó hangverseny műsora a következő: 1. Romantikus nyitány Kéler Bélától. 2. „El Turia” valcer Granadától. 3. „Csak bécsiensdal két szárny kürtre Ziehrertől. 4. Polka Gleisnertől. Szünet. 5. „Echo des Bastions” két vadász kürtre Klnigtől. 6. Czigány arvak Yylophon szóló Heinemann. 7. Nagy ábránd a Fauszt operából Gounodtól. 8. Bolondok éjgalopp Komzától.

* **Köszönetnyilvánítás.** A pinczerek országos nyugdíjgyűlésének alapja javára Fichsel testvér urak képviselője Tolnai ur 5 forintot, Rácz Károly ur 1 frtot, Braun Ignác ur, a Friedmann testvérek bornagykereskedő cég képviselője 2 frtot, Krämer Gyula ur 1 frtot juttatott Glück Adolf úgnök ur által kezeimhez. Fogadják ezért a nemes szívű adakozók az országos pinczeregylet nyugdíjalapot kezelő bizottsága nevében hálás köszönetemet. **Privitzer József,** pinczeregyleti pénztáros.

x **Majdnem hihetetlen,** milyen nagy mérvet ölt néhány hét óta helybeli és környékbeli kereskedőinknél a kerti magvak forgalma. De ne is csodálkozzunk, hogy oly rendkívüli módon karolja fel a kertészkedő közönség a tokokban zárt magvakat, ha tekintetbe vesszük ezeknek ugyszólván meglepő eredményeit. Mert hát csakugyan kiünöknek kell azoknak a Mauthner-féle magvaknak lenniök, ha egyes melegágyi fajtáknak u. m. karaláb, retek, ugorka stbnek kész terményeit már most ott látjuk számos asztalokon. Az ilyen korai konyhakerti termények nem csak keltsmes újdonságot kepeznek a családban, a hova odavarázsolják a szép évszakot, hanem a hivatásos kertészeknek, kik korai termények előállításával foglalkoznak, tetemes jövedelmi forrást teremtenek és tagadjuk hogy kereskedőink a tokokba zárt Mauthner-féle magvak forgalmazása által az üzletnek kertészeti ágazatát a baladás medrébe terelték.

Táviratok. Országgyűlés.

(Saját tudósítók távirata.)

Budapest, márcz. 21.

Ülés kezdete d. e. 10 órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Illyés Bálint; Perczel Béni, és Molnár Antal.

A kormány részéről jelen van: Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter, Erdélyi Sándor igazságügyi miniszter.

Általános érdeklődéssel, s nagy várakozással tekintett mindenki a képviselőház mai ülésén történéndők elé.

A karzat jegyek mind elfogytak tíz óráig, s különösen nagy szamu hólyg közönség jelent meg. A hírlapírók karzata is megtelt. De nem is csoda, hiszen a mai ülésen Ugron Gábor jelentkezett szólásra.

Tudta mindenki, hogy a szapulásnak most nem lesz se vége, se hossza, mert Ugron Gábor nem veszi tréfára a dolgot.

Minden szem várakozással tekintett a bársony székek felé, midőn Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter az ülésteremben mamelukjaitól körülveve megjelent.

Peczekesen foglalt helyet a bársonyszéken, s idegesen harapdalta, majd sodorta fehér bajuszát.

A mamelukok hűen »drukkoltak« a generálisért, s aggódva néztek reá. Fejérváry mosolygott, mi egy kissé megnyugtatta a jobb oldalt, s zajosan zúgtak rá a bal »helyeseire«. A támadások mind hevesebbek lévén, Fejérváry összeráncszolta a homlokát, s idegesen izgelt-mozgott a bársonyszéken.

Ugyan eszébe jutott-e, hogy a mostani az ő utolsó költségvetési tárgyalása?

A tegnapi ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után Hódosy Imre szólt a honvédelmi tárczához először, s a Fejérváry »Utasítás« című rendeletét törvényellenesnek mondotta, s határozati javaslattal az egyes pontoknak a megváltoztatását kérte.

Ugron Gábor tartotta meg ezután nagyhatásu beszédét, melynek elején kijel-

entette, hogy a honvédelmi miniszter egész működése alatt azon iparkodott, hogy a honvédséget e közös hadsereg toldalékává tegye.

Tovább fejtegetve mondta, hogy a honvédségnek oly magas létszáma valósággal lealázó a magyar államra nézve tüzérség, műszaki csapatok és vezérkar nélkül. (Ugy van!)

A miniszter tehetetlenségének adta bizonyítékát minden alkalommal. Kölcson kell kérnünk mindent a közös hadseregtől.

A közös hadsereg tisztjeinek áthelyezésében kettős célja van a miniszternek: először bevinni a honvédségbe a régi, osztrák, hagyományos, zsoldos szellemet, s másodsor, hogy a közösöknél a magyar elem nagyon ne szaporodjék el. Ezt elővigyázatból is teszi.

Felemlíti K a s s i c s Péter röpiratát is, de lovagiasan kijelentette egyszersmind azt is, hogy a miniszter magánügyeihez semmi köze sincs, de azután kérdi: igazak-e az abban foglalt t ö b b i v á d a k ?

Igaz-e az, hogy az alantosok közti viszonylatok nem az erdem, hanem a protekció általi előléptetések?

Ezeket meg kell szafolni, nem pedig demonstrációkkal szavaltatni!

A szabadelvű párti tüntetéssel, melynél Podmanyczy Frigyes báró arczul csapta igazságszolgáltatásunkat, nem ért el semmit.

A honvédelmi miniszter közös hadügyminiszter akart lenni, azonban csodótt eme reményében s most tárczáját unottan kezeli.

Távozzék onnan — dörgi a bársonyszék felé Ugron — adjon helyet ambiciozusabb erőnek!

Ezután határozati javaslatot nyújt be a honvédségnek tüzérséggel, műszaki csapatokkal és vezérkarral való ellátásáról. (Hosszantartó zajos éljenzés és taps.)

Utána R e m e t e Géza szólalt fel, mire elnök öt percze felfüggesztette az ülést.

Szünet után felállt Fejérváry Géza báró, s kijelentette, hogy 24 évi működése alatt meggyőződhetek a honvédség iránti szeretetéről. — Elismeri a magyar nemzet áldozatkészségét, de a tüzérség és műszaki csapatok kiképzéséhez nemcsak pénz, hanem idő is kell. A mostani szolgálati idő kevés: itt reflektált számos megjegyzésre. Kijelentette, hogy a honvédség az ezredévi ünnepeken méltóképpen részt vesz. Pongrácz generális vadjával szemben, hogy karbatalmat a választásoknál helytelenül használjak fel, azt feleli, hogy P o n g r á c z regen nyugdíjba lévén, nem csoda, ha az új szabályzatokat nem ismeri s a régieket pedig elfejtette. (óriási derűltség.)

Kijelenti, hogy G a u d e r n a c h József magyar születésű, magyarul beszélő tábornok, s így nem lehetett akadály a honvédséghez való kinevezéséhez; hogy később lett magyar állampolgár, az nem tesz semmit, mert hiszen az ugy is csak lényegtelen formalitás.

(Zajos ellenmondások balfelől) B o l g á r Ferencz azt állította, hogy a honvédtiszteket állam költségén utaztatja, bizonytalan kimenetű utikalandokba, ez hazugság! (óriási zaj, elnök csemetése nem hallatszik, többen felugrának.)

S z i l á g y i Dezső elnök végre helyreállítva a rendet mondja: Kérem a miniszter urat, tessék a parlamenti kifejezések határát megtartani.

F e j é r v á r y bocsánatot kérve tovább folytatja beszédét, s védelmébe veszi a közös hadsereg szellemét. Végül pedig kijelentette hogy a Kassics-ügyben méltóságán alólinak tartja válaszolni.

L i t s Gyula szólalt fel ezután, mivel a miniszter kételkedett katonai képességében, — hogy milyen tiszt, milyen huszár volt, ház nézze meg a minősítési táblázatban! De ön — folytatja tovább Fejérváry felé fordulva aki egész életében baka volt, nem tudja azt megítélni!

P o n g r á c z Károly gróf két óra-
kor még személyes kérdésben beszélt s válaszolt Fejérvárynak.

Ülés vége egy negyed háromkor.

Törvényték.

Bede Anna az életben.

— Saját tudósítónktól. —

Mikszáth Kálmán Bede Annája, a ki elment a bíró elé és a beteg testvére helyett le akarta ülni a fogságot, kilépett ma a novellából és élő alakban állt szemben a szegedi törvénytékkel. Az eset hasonlít egészen a Bedék történetéhez. Egyszerű dolog az egész. J. István vendéglőjében összecaptak a legények. Afféle vasárnapi hangulat volt erős dobogással és birkózással. Aztán az lett a dolog vége, hogy B. Mihálynak kiverték az egyik szemét. A sarokban ült egy menyecske, az mondta akkor:

— Elég annak az egy szem is a lánycsabításra.

Igaz-e, nem-e, kutatni se érdemes, mert nem tartozik a dologhoz. A menyecske nem is játszik tovább a történetben. A félszemű B. Mihály elment a bírósághoz és bevádolta a vendéglőst, J. Istvánt, hogy az ütötte ki a szemét. Ma voltak a vég tárgyaláson. A vádlott dolga nem jól állt már. A tanuk nem mondtak kedvezőt. A védőügyvéd is hiába forgatta a szavakat, csak ugy esett az, hogy J. Istvánra volt az nehéz. Ott voltak a tanuk sorában a vádlott hozzátartozói is: az anyja a rokonság. Az anyja kesergett is, hogy ő nem tud vallani. Mondták neki a törvényt, hogy nem is kell neki, ha nem akar valomást tenni.

— De hát a lány Zsófi? Mit tud?

Ez a vádlott Anna volt, aki ott állt nedves szemekkel a sorban és a nevének említésére előlépett nesztelenül. Hangosan mondta azután e feltűnő vallomást:

— Én azt tudom, hogy a bátyám ártatlan, mert a ki kiütötte a B. Mihály szemét, az — én voltam... Én ütöttem oda, mert ő is a bátyámat ütötte.

És elmondta hévvel egészen körülményesen, ugy védelmezte ő a bátyját és tanukra hivatkozva erősítette meg vallomását, hogy ő a tettes, igen is ő, a bátyja ártatlan, annak ne bántsak egy bajuszát sem.

Megakadt erre az egész tárgyalás.

A bírák összenéztek, a védő ügyvéd is nagyot nézett, hogy ez a jó lány olyan alaposan kivette a védelmet a kezéből, akár el is mehet.

A tvszék a tárgyalást felfüggesztette. Ujabb tanukat hallgatnak ki. A jogászok érdeklődéssel várják, mi lesz a dolog vége?

Közönség köréből.

Nyilvános nyugtázás és köszönet.

Tek. Rösler Richárd ur, mérnök, az iparisk. ösztöndíj összeg gyarapításához a maga részéről 5, a helyb. faáru raktárszövetkezet részéről 10 frttal járult. Fogadja e kegyes adományokért az iparos tanoncziskolai bizottság és a jutalmazandó építő iparos tanonczok nevében hálás köszönetemet. D ó c z y (Gedeon ip. tanoncziskolai igazgató).

CSARNOK.

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Írta: CSENGEY GUSZTÁV.

Első kötet.

28.

Néhány lap a múltból.

Ezzel eszenden kilépett az ajtón. Ida remegve nézett utána: Egy vége... de melyik... melyik?...

Ugy eltűnődött ezen még sokáig.

Nagy vizsgatás volt Idára nézve, hogy Farkas a nyári hónapok elteltével Pestre ment jurátusnak.

A véletlen, vagy a végzet úgy akarta, hogy abban az évben azt a vértés ezredet, melyben Bergmann Károly szolgált, Mártonfyék helyiségebe tegyék át. Károly mindjárt megtette látogatását Mártonfyéknál, s szükséges-e mondanunk, hogy midőn itt gyermekébe s diák-kora bálványával, a szép Bertával újra találkozott, s látta, hogy a kis leány milyen gyönyörű hajadonná fejlődött, kiolthatatlan lángoló szerelem ébredt föl szívében.

Károly által jött ismeretségbe Mártonfyékkal Werther báró s Ida rabja lett. A multak elbeszélésének végéhez jutottam. Csak pár szó van hátra, hogy ezt a fejezetet összekapcsoljam regényem elejével.

A szép asszony benső küzdelme a báró szerelmében nyerte megoldását. Érezte, belátta, hogy titkos szenvedélyétől csak úgy szabadulhat meg, ha az elől tökéletesen elzárja az utat s reményeit gyökerekben elvágja.

Ida határozott s elfogadta az őrnagy jegygyűrűjét.

A többit tudjuk. Farkas ezt a viszonyt karddal vágta ketté, de véres kardja a Cherub lángpallosává lett, mi öt édenéből kiützte.

Még csak azt kell megemlítenem, hogy a végzetes párbajban résztvevő tisztjegeket azonnal eltették az ezredtől máshová, hogy jelenlétük a vidéken, hol a Mártonfy ház rendkívül népszerű volt, feltűnő ne legyen. Ezeknek a segédeknek egyike volt Károly, a ki a Mártonfy házat most másodszer igazán nagy szívbéli fájdalommal hagyta el. Werther bárót még azon éjjel elszállították a helyséből, hatósága-e, vagy az eljegyzésre éppen akkor elkésve megérkezett rokonai? — nem tudjuk. Halott volt-e, vagy még fölvehelt benne az élet? — senki sem tudta meg.

Lassanként aztán a kis városban s közbirtokosoktól lakott vidéken elmosódott a véres esemény izgalma.

A kogycenz eltűnt, senki sem tudta, hova lett.

Főltaláljátok-e még egyszer egymást, szép elérhellen csillagaim! ? Vagy sorsotokban is beteljesül a költő bús eszméje :

Te engemet szeretsz, én másért lángolok,
Akinék szíve tán ismét másért dobog,
És így tovább... tovább... más szeret mindenik,
Oly csillagok vagyunk, mik egymást kergetik,
S nem fogjuk sohasem egymást beérni, nem,
És hideg, hűtlenül, forróan és hiven
Ugy bolygunk, epedünk át egész életen —
Minek is van a szív, s a szívben szerelem!

Az ősi kard.

Elmult a tél, kivirult a föld s egy nemzet nagyra törő reménye kezdett fölvirulni az új tavasz mosolyában.

Az 1847-iki országgyűlésen élet-halál tusát vívott az ellenzék a maradé párttal s a nemzet remény és kétség között várta az elhatározó harez eredményét s a nagy eszmék diadalát.

A vén táblabíró, ki szintén megvívta harczát a megyében az ellenzéki követjelöltek érdekében, feszült figyelemmel kísérte az ország-

gyűlés folyamatát; föl-fölrándult Pozsonyba s ilyenkor mindig derülten, mosolygó arczezal tért haza; s ha itthon egy-egy lézengő conservatív bús magyarba ütközött, azt úgy lemennydörögte, hogy a valóságos mennykőcsapástól sem ijedt volna meg annyira.

A pozsonyi izgalom nőttön-nőtt. Az 1847. év vége felé már az egész hazában elterjedt az a titkos forróság, mi az arezokon rózsákat fakasztott s a szemekből villámokat lövelt. Csak egy gyújtó szikra kellett, hogy a forrongó melegség nyilvános lángra lobbanjon s egy általános hazafui lelkesedésbe törjön ki. E szikra kipattant egy költőnek tűzvilágából s egy országot gyújtott föl vele.

Emlékeztek-e még az 1848-ik év márczius idusára?

(Folyt köv.)

Tőzsde.

Budapesti gabonatőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt-re	6.75—6—
Uj buza őszre 1896.	6.44—6—
Őszi rozs	— — — —
Tavaszi rozs	7.06—7—
Őszi zab	— — — —
Tavaszi zab	6.18—19
Uj tengeri május—jun.-ra	4.16—18

Bécsi gabonatőzsde.

— Érkezett d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt-re	7.39—40
Tavaszi buza márcz.—apr.-re	7.52—54
Őszi rozs	— — — —
Tavaszi rozs	6.91—93
Őszi zab	— — — —
Tavaszi zab	6.40—42
Tengeri máj-jun.-ra	4.69—70.

Kőbányai sertés-piacz.

márczius 20.

a) Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű. Öreg nehéz (páronként 300—400 klgon felüli sulyban) — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klg sulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) — krig. 4. Fialat közép (páronként 251—320 klg. sulyban 46—47 krig. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgmíg terjedő sulyban) — 45—47 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) 45 krtól — 46 krig. Közép (páronként 220—280 klgig terjedő sulyban) 43—45 krig. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban) 45—46 krig Szerbiai 9. Nehéz (páronként 200 klgon felüli sulyban) 48—49 krig. 10. Közép (páronként 220—260 kgr. sulyban) 45—46 krig. 11. Könnyű (páronként. 220 klgig. terjedő sulyban 44—45 krig. Sertés létszám 1896 évi márc. hó 16-ik napján volt készletben 17688 drb. 1896. márc. hó 18-ik napján felhajtott — drb. 1896. márcz. 17-ik napján elszállított 294 drb. 1896. évi márcz. hó 19-ik napjára maradt készletben 17394 drb. hozott-sertés forgalom változatlan.

Nyilttér.

A karlsbadi vízzel végzett kurák alatt, valamint utókura gyanánt, úgy esen vis. valamint egyéb gyógyvizek használata után:

Jelenleg már általánoson van alkalmazásban. Bebizonyosodott (de thermis. Carlsbadensis tractatus) hogy a Giesshübler savanykút Karlsbad dicshírére szolgál, s hogy e hely forrásainak gyógyhatását fokozza (Lobschner udvari tanácsos monográfiáj. Giesshübler németül.)

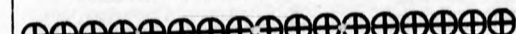
Szőlő vessző

Eladó 29 ezer darab fajtszta

olasz risling

sima vessző; Debreczenben házhoz szállítva ezre 5 frt.

Megrendelhető **Posszert János** ur borkereskedésében (Piacz-utca.)

203. sz. 1896. v. k.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak 2424/1896. P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Közgazdasági bank részére Bőr József és Társa debreczeni lakosoktól 175 frt tőke, ennek 1895. május hó 20-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 40 frt 58 kr. perköltőség erejéig 1895. évi szept. hó 13-án biróilag le- és felülfoglalt és 356 frtra becsült lovak, szekerek, takarmány és butorokból álló ingóságok 1896. ápril hó 8-án délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és I-ső alperesek tanyáján Létai-ut mellett, azután szegletes-utca 79. sz. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1896. évi márcz. hó 12.

Sugár Gyula,
bir. kiküldött

Blousok és gyermek-ruhák
óriási választékban
Steiner Gyulánál
DEBRECZEN, Főpiacz, a főposta mellett.

Árpád a honfoglaló

Szent-István

első apostoli király,

I. FERENCZ JÓZSEF

dicső uralkodónk

arczképpel ellátott

millenniumi

KALAPOK,

melyek a budapesti egyetemi ifjuság által a f. hó 4-én tartott gyűlésen egyhangulag fővegének elfogadtatott s így természetesen minden város diáksága és intelligenciája ezen kalapot viseli.

Kapható

SCHWARCZ M. L.

divat üzletében, a főposta mellett.

Öshazánkból eredő levelek darabonként 10 kr.

Malomtulajdonosok és a gazdaközönség becses figyelmébe!

Péteri Farkas Vilmos

malom, gép-szerszám-gazdasági szükségletek raktára
Debreczen, Piacz-utca 20862. sz.

Ajánl a tavaszi és cséplési idényre

Valódi

gép-olaját

napi áron.

Valódi orosz ásványgép-olajokat

22 frtól 32 frtig fokozat szerint jótállás mellett.

Elsőrendű kék úszó kocsikenőcsöt,

Carbolineumot,

Valvolin hengerolaját,

TOVOTTE ZSIRADÉKOT,

angol és belföldi I-a gépsziját,

DOBSINEKET, CSÓKEFÉKET,

Gummi és asbest árukat, vizállást mutató üvegeket, feszmérőket, malomcsákány és buzogányokat,

malomköveket,

tizedes és százados mérlegeket, szitalumet, zsákokat

a legjobb minőségben,

gyári áron.

Uj gazdasági gépraktár.

Van szerencsém a t. gazdaközönségnek b. tudomására hozni, hogy itt, Debreczenben (Főtér Szikszay-ház)

Weiser J. C. gépgyáros gyártmányaiból **mezőgazdasági gépraktárt**

nyitottam. — Nevezett gyár jól ismert neve és több kiállításon elsőrendű díjakkal kitüntetett áruinak ugy kitünő minősége mint az áruk jutányos volta teljes garantiát nyújt arra nézve, hogy a t. gazdaközönség igényei minden tekintetben kielégítettek.

Kedvező fizetési feltételek !!

A t. gazdaközönséget raktárom megtekintésére kérve, vagyok tisztelettel

KLEIN JAKAB

Weiser J. C. gyár képviselője.

Megérkezett

10,000 darab

FÉRFI és GYERMEKÖLTÖNY

a tavaszi és nyári idényre

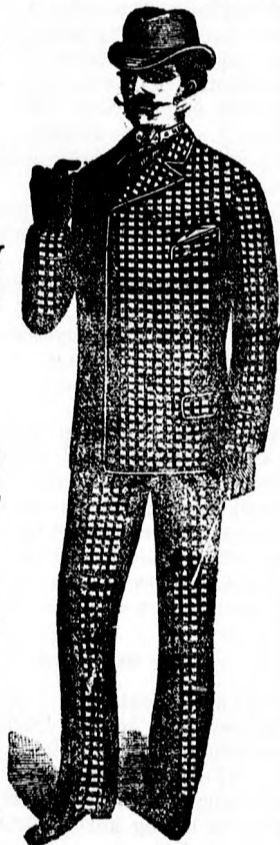
és a legolcsóbb árak mellett

kapható

Steiner József

ruhakereskedőnél

Főpiacz, Biedermann-palota.

BECK SÁMUEL

kőbánya tulajdonos

tudatja az építő és építető körökkel, hogy válllata keretében

CZEMENT és ASZFALTMUNKÁLATOKAT

is létesít.

Vállalkozik: gránit, terazzo (mozaik) beton-aszfalt, keramit- és cementlap burkolásokra, csatornázásokra és nedves falaknak aszfalttal való gyökeres szárazzá tételére.

Minden kitünő képzett szakmunkások alkalmazásával lesz végezve.

Raktáron vannak: román- és portland cement, cement-lapok, csatorna-csövek, elszigetelő aszfalt lemez és fedélpapír.

Az áruk olcsóságára, jóságára, a munkák gyors és szakszerű kivitelére nagy súlyt fektetek.

Értekezhetni a telepen Kis-Várad-utca 2090. sz.

Telefon szám 107.

1896. március 20-tól április
15-ig leszállított árak.

12 drb Mignon kép	2 frt 50 kr.
24 " " "	4 " " "
6 " Visit " "	2 " 80 " "
12 " " " "	4 " " " "
6 " Kabinet " "	5 " " " "
12 " " " "	9 " " " "
3 " Makart " "	4 " 50 " "
6 " " " "	8 " " " "
Csoport képek	1 frttól kezdve.

Ritka alkalom.

Leggondosabb kivitel.

Krämer Gyula

fényképész

Debreczen, Nagy-Várad-utca 2088.
sz., a Corsóval szemben.

Allami hivatalnokok, egyletek
és iskoláknak nagy engedmény.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Egy 16 nyilas

tanya-föld

a Nagyhegyesi pusztán,
rajta lévő gazdasági épületek-
kel együtt örök áron

ELADÓ.

Értekezhetni **Miklós-utca 1952.**
sz. a. a tulajdonossal.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Feltűnést kelt

a Med. dr. Rix A.
meglehető hatású

Eredeti Pompadour pastája

bámulatos biztosan hat felpattogzott
bőr, viszketeg és vörösségnél, a bőr
vakító fehér és kifogástalan tisztta,
a bőr hásonyphuha és ifju frisslesz.

Óreg hölgyek és urak, kik naponta
Pompadour-pastát használnak, hódítanak gyönyörű
szép fehér arcszínük miatt. Szeplő, májfolt, pattanás,
börkület, a kézen vagy arcon mindenféle tisztáta-
lanság jótállás mellett 14 nap alatt eltűnik és ha e-
szer nem hat, a pénz visszaadatik; mindenki kísé-
relje meg használat által. Rendes bőrápolás nem hiu-
ság, hanem a körülmények parancsa.
Egy tégely 1 frt 50, Pompadour-tej Poudre helyett
használva, maradó, világhírű frt 1.50. Pompadour-
szappan durva kezének 3 drb egy cartonban 80 kr.
Pompadour-Poudre frt 1.25.

A Dr. Rix-féle szerek vezérszéküldése: **Wil-
helmine Rix Dr. Witve Söhne, WIEN, II. Pra-
terstrasse 16. I. em. (Rix-udvar) és a gyógyszer-
szeknél.**

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

ÜGYNÖKÖK

magas jutalék és rendes fizetés mellett
felvételnek egy **redőny** és **görfüg-
göny** gyárhoz.

Ajánlatok czimzendők:

Goldschmid Emil

redőny és görfüggöny gyár
Prág-Belveder, Pósta Prága VII.

Közel félszázad óta fennálló magkereskedésben mindennemű
gazdasági-, konyhakerti- és virágmagvak

a legolcsóbb árakon kaphatók.

Csirikéesség és fajazonosság biztosított.

Francia és magyar luczerna, kezeskedett államilag plombázott, aranka-
mentes minőségekben.

Megvizsgálatlan és plombázatlan magvakat nem tartok.

Elfogadok luczerna és lóhere magvakat tökéletes tisztítás és arankamente-
sítés czéljából s kívánatra plombázatom is, csekély díj fizetés mellett.

Lóhere, a legszebb lilaszínű, nagyszemű áru plombázott, mesés olcsó áron.
Takarmányrépa magvak eredeti északnémetországi termés, ólomzárolt
zaakokban fajtiszta, a létező legnemesebb minőségűen, mint: **Oberndorfi sárga
veres Mamuth, sárga buczok, olajbogyó alaku és Eckendorfi sárga** az el-
képzelhető legolcsóbb árakon.

Mindennemű konyhakerti magvak nagy választéka, különös tekintettel
itteni viszonyainkra.

Több mint 200-féle a legismertesebb virágfajoknak, hagymák, gumók,
stb. állandóan raktáron.

Tubarózsák; 10 drb. 90 kr. 1 drb. 10 kr.

Gladiolus hagymák; 10 drb. 90 és 100 kr. 1 drb. 10 és 12 kr.

Ezzel kapcsolatban és félreértések kikerülése végett megjegyzem, hogy ná-
lam nincs budapesti magkereskedők bizományi raktára s velük semmiféle közös-
ségben nem vagyok.

Az általam és saját czégem alatt forgalomba hozott magvak mind közvet-
len termelőktől vannak, kikkel állandó összeköttetést tartok fenn.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kontsek Géza

előbb **Gaszner Károly**

magkereskedése Debreczen, Kossuth-utca.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

Még csak rövid ideig
tart a

végkiárulás,

és a még raktáron levő áruk

gyári áránál

is **olcsóbban** adatnak el.

KISS LAJOS

női divat és vászon üzletében, Tisza-palota.

○○○○○○○○○○○○○○○○○○○○

WALLA JÓZSEF
cementáru-gyára, építési
anyagok raktára
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 13.

Vállalkozik:
GRANIT-TERAZZO,
BETONIROZÁSOK,
CSATORNÁZÁSOK,
SZÖKŐKUTAK,
CZEMENT-LAPOK és
MOZAIK-LAPOKKALI
KÖVEZÉSEK
alkészítésére stb.

Raktárt tart:
KERAMIT-LAPOK
KELHEIMI-LAPOK
METTLACHI-LAPOK,
TERRACOTTA-ÁRUK,
KÖFEDÉLPÉP,
TÚZÁLLÓ TÉGLÁK,
KEMENY-RAKVA,
NYOKBÓL stb.

Gyári raktára a
gartenaul Portlandi
ciment és vízhat-
lan mész-gyárnak.

KOAGYAGCSÖVEK

Gyári raktára a
gartenaul Portlandi
ciment és vízhat-
lan mész-gyárnak.

Eladó ház

a Kis- és Nagyvárud-utcára szülő 2119. számú ház ondódi földjével együtt eladó.

Értekezhetni Hanke Emil ügyvédi irodájában **Teleky-utca**.

Egy elsőrangú, népszerű, könnyen terjeszthető biztosítási intézmény megbízható, tevékeny

főügynököt

keres.

Ajánlatok „Productiv 18935» cz. alatt Goldberger A. V.-hoz címzendők Budapestre, Váci-utca. Csak tényleg szerzőképes erők vétetnek tekintetbe.

Árverési hirdetés.

Hajdu-Vámospércs község tulajdonát tevő Szt.-György-Ábrány (vasuti állomás) határába eső nagy-fülöpi erdejéből mintegy 160 kataszt. hold 8-18 éves lomb erdőnek cserkéreghántásra alkalmas tölgyfa állománya a folyó 1896 évi ápril hó 1-ső napjának délelőtti 9 óraja kor H.-Vámospércs község házában tartandó zárt ajánlattal egybekötött szóbeli nyilvános árverésen el fog adatni.

Egy méter hosszú, egy méter széles és 1.20 méter magas rakatból álló varga fának kikiáltási ára: 1 frt. 50 kr., az erről lekerülő cserkéregé: 50 kr.

Bánompénzül árverelő 1500 frt. készpénzt tartozik a községi bíró kezéhez letenni, ugyan ezen összeggel látandó el az írásbeli zárt ajánlat is.

Az erdőt két (2) év alatt használható ki; a vétel ár szintén két évben fizetendő le; a bánom pénz az utolsó részlet fizetésbe tudatik be.

Az 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatok 1896 év márczius hó 31-ig fogadtatnak el a községi főbíró által. Ezen ajánlatnak magában kell foglalnia ajánlat tevő azon kötelező nyilatkozatát, hogy az eladás tárgyát képező erdőt ismeri, az árverési részleges feltételeket magára nézve kötelezőnek tartja.

A megajánlott összeg szám és betűvel irandó ki.

A kitűzött ideig be nem érkező, a feltételekkel ellenkező, a becsáron alóli vagy nem kellően felszerelt ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Az árverés egyéb feltételei Hajdu-vármegye tiszti főügyészi, levéltári hivatalában s H.-Vámospércs község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

H.-Vámospércs 1896. márczius 9.

Előljáráóság.

Meghívó.

A Debreczeni Első Takarékpénztár I.-dik évi rendes közgyűlését

1896. márczius hó 22 én délelőtt 10 órkor
Debreczenben,

saját üzlethelyiségének tanácstermében tartja.

Tárgysorozat :

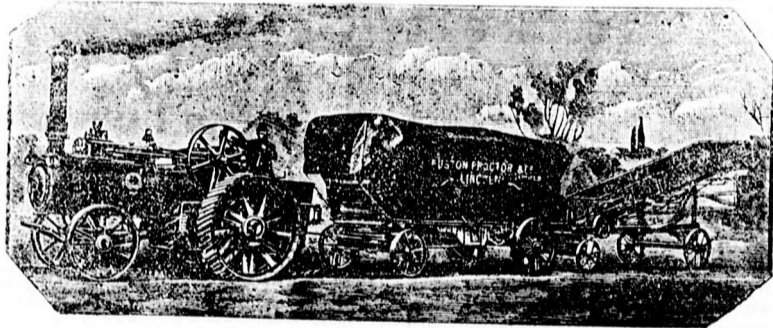
1. Az igazgatóság jelentése és számadása az 1895. üzletről és indítványa az évi nyereség felosztása iránt.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. Határozathozatal a tárgyakban; az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Igazgatóság indítványa, a társaság 50 éves fennállásának ünnepélye alkalmából teendő adományok és alapítványok tárgyában.
5. Alapszabály módosítás.

A mérleg és a nyereség felosztási javaslatot is tartalmazó igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések a folyó 1896. évi márczius hó 15-től fogva a pénztár helyiségében — a hivatalos órák alatt — megtekinthetők

Alapszabályaink 53-ik § értelmében ezen közgyűlésen tanácskozási- és szavazati joggal bírnak mindazon részvényesek, kiknek nevei 1895. december 31-ig bezárolag, a részvénykönyvbe bevezetettek.

Az 5-ik pontban foglalt tárgy, az alapszabály módosítása felett, ha ezen álló közgyűlésen az összes részvényszámból felenél több képviselve nem leendő, fennalapszabályuk 58. §-ának 2. bekezdése értelmében a tizennegyed napra, vagyis 1896. ápril hó 6-ik napjának d. e. 10 órájára ezennel kitűzött új közgyűlésen — tekintet nélkül a képviselt részvények számára — a megjelenő részvényesek érvényesen határoznak.

390 arany- és ezüstérem és díszoklevellel kitüntetve!

Ruston, Proctor & Co. Ltd.

Lincolni (angol) gépgyár vezérképviselőségénél,

BUDAPESTEN

kaphatók a legkitünőbb utólérhetlen szerkezetű angol
gőzmozgonyok és gőzcséplők

és csakis itt kaphatók a világhírű szabadalmazott

EXCENTER GŐZCSÉPLŐGÉPEK

könyöktengelyek nélkül kettős tisztító szerkezettel, állítható osztályozó hengerrel. Ez idő szerinti ezek a világ legjobb gőzcséplői. Kívánatra azonban szállíthatunk könyöktengelyes gőzcséplőket is.

COMPOUND GŐZGÉPEK

Ugyanitt rendelhetők meg a világhírű magánjáró gőzcséplőgépek.

A jövő gépe.

Nagy választék szalmakazalozók, járgányos cséplőgépek, borprések, szőlőzőgép, szénagyújtók, vetőgépek, tisztító rosták, kukoriczamorzsolók, szecskavágók, arató és fűkaszálók, konkolyozók valamint minden gazdasági gépek és eszközökben és malomberendezésekben.

Arjegyzékkel és mindennemű szakbavágó felvilágosítással és tanácsal készséggel díjmentesen szolgátunk.

Levelek címzendők: **RUSTON, PROCTOR & Co. Ltd.** vezérképviselősege

Budapest, V. Lipót-körút 32. szám.

390 arany- és ezüstérem és díszoklevellel kitüntetve.

Eladatok évente több mint 950 gőzcséplőket.

A gyár alapított 1840-ben. Átlátszóan 2500 munkást foglalkoztat.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Van szerencsém a t. cz. közönségnek szives tudomására adni, miszerint egy nagyobb készlet

partie árunak

kedvező beszerzése folytán azon kellemes helyzetben vagyok, teljes

férfi öltöny szöveteke.

2 frt 70 krtól kezdve 10 frt 50 kr.-ig a legjobb minőségű és legszebb mintájú

Cheviot, Cammgarn és egyéb **gyapju** kelmékben szolgálhatni. Ugyszintén nagy raktárt tartok sima fekete szövetekekből. **Adria, Atlasz Cammgarn** és **Doskinból**

Számos látogatásért esd teljes tisztelettel

KLEIN JAKAB

posztó-kereskedő

főtér és Miklós-utca sarkán.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

SZÖLLŐSI GYÖRGY

ékszerész

Debreczenben, Főpiacz, a városházzal szemben.

Ajánlja du-an berendezett

arany, ezüst, ékszer és órarakatárát.

Különösen:

Remek } **Brillant boutonok** 50 frtől 600 frtig és feljebb.
tüzi } " **Solitair gyűrűk** a legolcsóbb ártól 200 ftig.

Mindennemű művészi kivitelű

ARANY, EZÜST TÁRGYAK.

Valódi svájcei gyártmányu finom szerkezetű férfi es női **ÓRAK** 1 évi jótállás mellett.

Mindennemű ezüst tárgyak, különösen evőeszközök a napi árkelet szerint, ugyszintén minden e szakmához tartozó munkák, javítá-ok és vésések a legolcsóbb árszámítás mellett esz özöltetnek.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani, hogy üzletemben a legjobb minőségű, tisztán kezelt

sestakerti borok

literenként kimérve

34-36krért kaphatók

Nagyobb rendelők árendeményben részesülnek.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve tisztelettel

Jánossy Béla

Rózsater, Kenyér-piacz.

Legjobb a

CACAO GAEDKE

mindenütt kapható

P. W. Gaedke & Cie., Brünn és Hamburg.

Természetes illat, legnagyobb táperő, könnyű emésztes.

Legújabb gyártmány!

KOPÁCSI

crème-szappan

legkínóbb szer a

testbőr ápolására.

Kapható minden előkelőbb

* I P A R M Ū Á R U *

és

ILLATSZER RAKTÁRBAN.

Narabonként 35 kr.

* Egy doboz, 3 darabbal, 1 frt. *

Nagybani eladás az Osztrák-Magyar Monarchiában.

Wellisch, Frankl & Co-nál

Bécsben.

Legolcsóbb bevásárlás.

Elvem: csak jót -- lehetőlcson.

Varrógép javítóműhely.

Tükör- és képraktár.

Van szerencsém a kerékpár sportot kedvelő t. urak szives tudomására hozni, hogy **kerékpár-raktáramat** a mai kor igényeinek teljesen megfelelően, **dus választéku raktárral** rendeztem be. Előnyös bevásárlásaim és azon körülmény, hogy mint vidéki kereskedő kevés költséggel tartom fenn üzletemet, azon helyzetbe hozott, hogy végül **valóban jó és csinos kerékpárokkal** és ezek felszerelési cikkeivel a legjutányosabb árak és kedvező fizetési feltételek mellett szolgálhatom ki.

Egy angol pneumatikus kerékpár, teljesen jó és finom kiállításu 66-os Modell 63-as áttétel fel és lezerelhető sárvédővel s szükséges szertáska, szerszámokkal ellátva **170 frttól kezdve** és feljebb.

Kerékpárimért egy évig szavatalok, mely idő alatt esetleg előforduló hibákat saját műhelyemben szakértő gépészem díjtalanul igazít.

Betanítás saját gépeimen, külön e ezélra elkészített kerékpár iskolában teljesen ingyen.

Kiváló tisztelettel

DEUTSCH EDE

Hatvan-uteza.

Varrógépraktár.

A gyar alapított 1840-ben. Alámondan 2500 munkasi foglalkoztat.

Békés Lajos

FŐPLACZ, Dr. Ujfaluassy-ház.
Ajánlja

át tavaszi időnyire
dusan felszerelt raktárát
mindennemű

uri divat
cikkekben.

**Husvétii
tojások**

a legnagyobb
választékban kaphatók

Leidenfrost Ármin

fűszer-,
gyümölcs- és csemege-áru
kereskedésében

Debreczen.

Angol, francia
illatszerek,

és
PIPERE CIKKÉK.

Legjobb bőrtápolási szerek,
fogporok, hajvizek

Molnár Lajosnál

megyeháza szemből
Frohner
épület.

Butorok

szabott árak mellett, a legolcsóbban
legnagyobb választékban és szolid kivitelben
csak a

KILLER EDE

dusan berendezett butoraktárban
kaphatók
Debreczen, Dr. Ujfaluassy-ház.

Olajban törött
kész festékeket,

lenolajat, firneisot, ecsetet,

szobapadló és butorlagot

parket-kenőcsöt, ásványvizeket és

≡ **fűszerárukat,** ≡

valamint szepességi borovicskát,
egri és budai vörös bort, továbbá

☛ Denaturált szeszt ☛

tisztelettel ajánl

VARGA LAJOS

fűszerkereskedő, főtér,
a posta épület mellett.

Mayering Gyula

kereskedésében, Főtér.
Női ruha-szövet, Satin, Toile,
Cachemier és selyem kendő
tarsai, német és magyar megértek.
Szállásdíj utasnyilván.

Tavaszi és nyári
férfi fru- és ruhák

a legolcsóbb árban kaphatók
Piacz-és Hatvan-utca sarkán
- GRONBLD ADOLF üzletében.

A közelgő ünnepre
miskolczi hegyi boraimat

b. ügyelmükbe ajánlom
Kálnai Lipót bortermelő
Nagy-Csapó-utca 7.

A Husvétii
ünnepre valódi
prágai sonkát

főzve és nyersen-füstölve ajánl
Tóth Kálmán
fűszer- és csemege
kereskedő.

UJDONSÁGOK

uri

és

női

divatcikkekben.

Különlegességek:
gyermek ruhácskákban.

Faller Gyulánál

Debreczen, Piacz-utca
1901.

Szeplő
és májfoltok

ellen
arckenyőcsők és krémek,
biztos hatásuk és teljesen ártal-
matlanok. Kétféle minőségű
ILLATSZEREK eredeti üvegek-
ben és kímérve csak

FRANCISZS és JÓNA
gyógyáru és illatszár üzletében,
Kossuth-utca